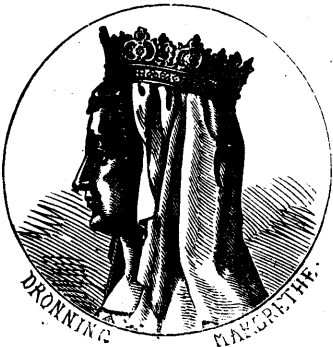

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 8.

Kontor: Nørregade 33, St.

23. Februar 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet. (+ 7 Øre i Postpenge i København.) Enkelte Numre 5 Øre.
11 — — — — — Provinserne.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Redaktionen træffes hver Mandag mellem Kl. 2 og 4 paa „Dansk Kvindesamfund“s Kontor, Nørregade 33.

Artikler, som ønskes optaget i det forstkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Middag.

Embedsmændenes Døtre paa Finansloven.

Finantsminister Sharling har under Debatten i Rigsdagen om Lønningsloven nævnt Døtrene Uddannelse som en Post henhørende under den „højere Levefod“, som Embedsmændene af Tidsforholdene er tvungne ind paa.

Dette forekommer os ikke at være nogen rigtig klar og god Bogføring.

En højere Levefod, det vil sige, saa og saa meget mere Mad og Vin til Mandens Venner, saa og saa mange flere Silkekjoler til hans Kone og Døtre, saa og saa mange Cykler, Rejser og andre af Nutidens Fornøjelser for Børnene, som de tidligere har maattet være foruden.

Døtrene Uddannelse derimod betyder, at disse tager Del i det produktive Arbejde: den maa derfor snarere skrives paa Indtægts- end paa Udgiftssiden.

Vi er jo nu milevidt borte fra den Tid da:

Alene i Dagligstuen
Professorens Datter sad
og nynnede paa en Vise,
hun lærte sig udenad.

Hvorefter han gik op og fik sit Kys, mens hun satte sig ned og nynnede videre, indtil det passede ham at komme igen og hente hende.

Til Trods for, at Staten indtil videre kun ofrer yderst lidt paa Pige-børnene, kan nu mangen en af disse støtte Forældrene ved at betale for sig i Hjemmet, kan samle til Udstyr i Stedet for at trække paa Fæderen, eller sørge for sine ældre Aar hellere end at volde ham Bekymring i saa Henseende. Vistnok fordres der en lang og dyr Uddannelse til kunstnerisk eller videnskabelig Virksomhed,

Toni Christensen

Hjemmelavet Konfekt.

Spise- og Kogeschokolade,

Kakao m. m.

Lykkesholms Alle 1 A, St.

Telefon 18311.

Varerne bringes overalt.

ja selv tillat tage Almuelærereksamen. Men den Hjælp, som skal ydes hertil, bør være tilgængelig lige saa vel for den fattige Arbejders og enhver anden Skatteborgers begavede Datter som for Embedsmændens. Den bør ikke være afhængig af, om Fæderen staar højere eller lavere paa Lønningskalaen, om han er mer eller mindre tyrannisk eller liberal overfor Datteren, men af dennes Evne til at drage Nytte af den og igen gøre det lærte frugthringende for Samfundet. Det bør ikke være et Privilegium for den vellønnede Embedsmand at have sin Datter paa Universitetet, Kunstakademiet eller Konservatoriet. Dette bliver da til en Forfængelighedssag, og Pigebørnene kunde ligesaa godt studere paa den gamle Maade, der kunde være dyr nok, men for saa vidt mere uskyl-dig, som de den Gang var sig vel bevidst kun at være Dilettanter. Dilettanter vil de ogsaa nu let blive, dersom der ikke stilles den Fordring til dem, at de skal yde noget for det, der der ofres paa dem.

Hvad der gives til Døtrene, Hr. Finantsminister, beder vi derfor om maa blive givet givet direkte, ikke gennem Fædrenes Lønninger.

△

Hjemløse Kvinder.

Fru Pauline Aggersborg har i „Kvinden og Samfundet“ for den 9. Februar skrevet et varmtfølt Indlæg, der paa flere Punkter former sig som et Angreb paa en Artikel, jeg i September Maaned f. Å. fik optaget i Dagbladet „Samfundet“. For disse Punkters Skyld beder jeg om Plads for nogle Bemærkninger.

Fru Aggersborg skriver, at den Maade, hvorpaa jeg taler om de faldne Mænd og Kvinder, viser, „hvor overfladisk Mænd kan se paa Samfundsforholdene, navnlig med Hensyn til de forskellige Køn.“ Det er Ordet „overfladisk“, jeg gerne vilde protestere imod. Thi for det første tror jeg ikke, at man i Almindelighed tør sige, at de Mænd, der beskæftiger sig med de to Køns Stilling i Samfundet, ser

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthdl. J. L. Andersen)

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,

Skovbogade Nr. 5.

Telefon Nr. 7015.

Daglig frisklavet Fiskefars

60 Øre pr. Pd.

„overfladisk“ paa Forholdene, og for det andet tør jeg for mit eget Vedkommende paastaa, at jeg efter Evne har søgt at sætte mig ind i de Ting, jeg skriver om. Den Paastand, jeg har fremsat, at „naar en Kvinde falder, synker hun gennemgaaende dybere, end Mænd plejer at gøre det“, og at en falden Kvinde ikke saa let lader sig rejse igen som en falden Mand, er ikke nogen „overfladisk“ Paastand, men en Kendsgerning, der atter og atter hamres ind i deres Bevidsthed, som overhovedet giver sig af med Arbejdet mellem Samfundets dybest sunkne. Det lader sig selvfølgelig ikke gøre at bevise denne Paastand skriftlig, men det store Tal af konkrete Eksempler turde i sig selv være Bevis nok.

Hvoraf det kommer, at Kvinderne i Reglen synker dybere og vanskeligere lader sig rejse, er et helt andet Spørgsmaal, som jeg slet ikke kom ind paa i min Artikel. Maaske det er dette, Fru Aggersborg finder overfladisk? Jeg gjorde det ikke, fordi en saadan Undersøgelse vilde blive for omfattende til, at den kunde finde Plads i et Dagblads Spalter, og fordi det kun var min Opgave at pege paa, hvor vanskeligt Arbejdet mellem de hjemløse Kvinder er, men at det dog bør tages op. Det var ikke min Hensigt at paavise, at Mændenes „moraliske Værdi“ er større end Kvindernes, men det var med velberaad Hu, jeg hævdede, at det ofte kan lykkes hos den faldne Mand at vække Viljen til at rejses, hvorimod den faldne Kvinde saa godt som altid er saa degenereret i sit Fald, at hun ikke kan samle sig til den ringeste Kraftanstrengelse for at kravle op ad Stigen til de hæderliges Kreds, men hellere gemmer sig bag den, det kan kun bevises ad Resultaternes Vej, og endnu har Arbejdet mellem de faldne Kvinder ikke tilnærmelsesvis baaret saa gode Frugter som Arbejdet mellem de faldne Mænd — selv naar man ser Sagen relativt, hvad man er nødt til, da der endnu ikke er virket mellem de faldne Kvinder i nogen synderlig stor Grad. I min Artikel var der jo ikke Tale om de prostituerede Kvinder, men kun

om de i bogstaveligste Forstand hjemløse.

Er det Samfundets Skyld? Fru Aggersborg siger ja. Og jeg kan til en vis Grad give Fruen Ret.

De hjemløse Kvinder er maaske for det store Flertals Vedkommende „opslidte Rester fra Prostitutionshul-lerne.“

Det er en raa og barbarisk Lovgivning, der har gjort Opholdet i Bordeller obligatorisk for faldne Kvinder, det er en Skændsel for det danske Folk, at saadanne Huler ikke alene tolereres, men bestaar ved Lov. Og det er hævet over enhver Tvivl, at mange „indskrevne“ Kvinder, der lemlæstes paa Legemet og forgiftes paa Sjælen, vilde kunne være reddede for Samfundet, om de ikke, jagede af Sporhunde og pinte ved Tvangsarbejde, havde søgt Tilhold under Sundhedsadministrationens „beskyttende“ Vinger. Vi kan alle harmes over en saadan Lovgivning og en saadan Administration, og vi kan have den dybeste Medlidenhed med disse ulykkelige Kvinder. Men burde der ikke dæmmes en lille bitte Smule op for den megen Tale om, at det er Samfundet: Mændene, som ene er Skyld i de faldne Kvinders Ulykke? Er der ikke nogen Sandhed i Erik Bøghs Vise om „det slemme Bord“ der skal have Dada, fordi den lille har stødt sig paa det? Kvinderne har vel ogsaa nogen Skyld, og de skal da vel være komne nogle Skridt ned ad Skraa-planet, inden „Sædelighedslovgivningen“ giver dem det Puf, der faar dem ind af Bordellernes Døre?

Saa danner ganske vist den lovordnede Prostitution en Mur, de faldne Kvinder vanskeligt kan bryde igennem. De bliver bundne til deres fortvivlede Erhverv med saa snærende Lænker, at der hører en vældig Kraftanstrengelse til at rive sig løs. Men det kan lade sig gøre. Sædelighedslovgivningen er umenneskelig brutal, men den ejer ikke Midler til at holde en Kvinde tilbage, som vil ud af Prostitutionen. Vil hun opgive sin uhyggelige Levevej og søge at ernære sig paa en hæderlig Maade, kan ingen tvinge hende til vedblivende at være „prostitueret“. Og mon Samfundet skulde stille sig mere skeptisk overfor en „falden“ Kvinde, der har Viljen til at emancipere sig fra sit lastefulde Liv, end det stiller sig overfor en Alfons eller en Brøndstrædebølle, der vil bryde med sin Fortid? Saadanne genoprejste Mennesker faar jo ingenlunde alles Øjne rettede paa sig; de stikkes ind i de store Geledder af den mægtige Hær, der „slider“ sig